

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 23 73

F: 01 471 29 78

E: gp.mo@gov.si

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mo.gov.si

PREDLOG

Številka: 007-58/2024-5
Ljubljana, 29. 07. 2024
EVA 2024-1911-0018
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi 43. člena Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO, 43/22) je Vlada Republike Slovenije na ____ seji dne _____ sprejela
S K L E P:
Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o varstvu pred požarom v naravnem okolju in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka
Priloga: – Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju.
Prejmejo: – ministrstva; – vladne službe.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov: /
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– Leon Behin, generalni direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Pri obravnavi gradiva bosta sodelovala:
– dr. Robert Golob, predsednik Vlade Republike Slovenije, v funkciji ministra za obrambo, – dr. Damir Črnčec, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo.

5. Kratek povzetek gradiva:

Veljavna Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju (v nadaljnjem besedilu: uredba) je bila sprejeta leta 2014. Pri njenem izvajanju se je pokazalo, da je treba sprejeti nekatere spremembe, normativno urediti vprašanja, ki do zdaj niso bila urejena, in dopolniti rešitve, ki so se v praksi pokazale kot ne povsem ustrezne.

V predlogu uredbe je na novo definirano naravno okolje, ki zdaj obsega precej večje površine kot naravno okolje v veljavni uredbi. Precej požarov se zgodi tudi na območjih, ki do zdaj niso bila opredeljena kot naravno okolje, zato so ukrepi varstva pred požarom za zmanjšanje možnosti nastanka požarov v naravnem okolju (v nadaljnjem besedilu: ukrepi varstva pred požarom) s predlogom te uredbe razširjeni tudi na ta območja. Nova dikcija bo olajšala nadzornim inšpekcijskim organom in policiji ugotavljanje kršitev, s čimer bo lahko nadzor učinkovitejši in hitrejši.

Na novo je definiran pojem kurjenje, prvič sta definirana tudi pojma kurišče in nadzirano požiganje. V praksi se je namreč pokazalo, da se veliko dejavnosti izvaja tudi z uporabo ognja zunaj kurišč, zato je bilo treba to urediti. V predlogu uredbe so se ti pojmi, če je bilo mogoče, uskladili s predpisi s področja kmetijstva in gozdov.

Predlog uredbe prvič ureja nekatere dejavnosti, na primer preventivno nadzirano požiganje za preprečevanje požarov, uporabo ognja za usposabljanje gasilcev na vajah zaščite in reševanja ter pri določenih dogodkih v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. S posebno dikcijo so odpravljene omejitve glede kurjenja materialov v te namene, ki jih sicer ob upoštevanju prej omenjenih predpisov ne bi smeli kuriti. Novost je tudi ureditev priprave hrane v naravnem okolju z uporabo ognja, kar je v Republiki Sloveniji uveljavljena praksa, ki do zdaj ni bila urejena.

Ukrepi varstva pred požarom so delno dopolnjeni, predvsem ureditev kurišč in dodatne omejitve ter prepovedi pri kurjenju v kuriščih in pri nadziranem požiganju. Podatki Inšpektorata Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami kažejo, da je pri nadzoru največ kršitev ugotovljenih prav pri ustreznosti ureditve kurišč.

Dopolnjene so tudi določbe, ki opredeljujejo izvajanje ognjemetov v naravnem okolju.

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje oziroma sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je pristojen za varstvo pred požarom, zato se predlog nove uredbe osredotoča na dejavnosti, s katerimi se lahko zmanjšajo možnosti, da bi ob kurjenju prišlo do požara, ne pa več na to, kateri materiali se lahko kurijo, saj to ni v njegovi pristojnosti. To velja tudi za kurjenje kresov. Katere materiale in snovi je sploh mogoče kuriti in za kakšen namen, opredeljujejo predpisi predvsem s področja varstva okolja, kmetijstva in gozdov. Predpisi, ki urejajo področje varstva okolja, določajo, kdaj neka snov, predmet ali material postane odpadek, njihovo kurjenje pa je prepovedano.

Dodatni ukrepi varstva pred požarom za zmanjšanje možnosti nastanka požarov v naravnem okolju (v nadaljnjem besedilu: dodatni ukrepi varstva pred požarom) se določajo za povečano, to je veliko in zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja. Predlog uredbe določa razglasitelja velike in zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja, in dodatne ukrepe varstva pred požarom, vključno s požarno stražo in opazovanjem naravnega okolja. Na tem področju glede na veljavno uredbo ni večjih sprememb. So pa podrobneje določene prepovedi in omejitve med razglašeno povečano požarno ogroženostjo naravnega okolja.

Predlog uredbe določa izjeme oziroma daje možnost izvajanja nekaterih dejavnosti med razglašeno veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja pod predpisanimi pogoji in ob predhodni pridobitvi dovoljenja pristojne izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in

reševanje. Teh primerov je manj kot v veljavni uredbi in se navezujejo na preprečevanje pozebe ter dejavnosti, povezane z usposabljanjem sil za zaščito in reševanje, z vajami v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter z izvajanjem vojaških usposabljanj in vaj. Dovoljenje pristojne izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje oziroma lokalne skupnosti ni več potrebno za dejavnosti, ki jih odredijo organi, pristojni za gozdove in kmetijstvo. Tako je odpravljena administrativna ovira, obenem pa je mogoče dejavnosti izvesti v krajšem času kot ob zagotavljanju pogojev glede izjem, s čimer ne bo nastajala dodatna škoda ali nevarnost. Primerov, da bi Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje za te dejavnosti v preteklosti izdajala dovoljenja, je bilo do zdaj zelo malo, več se jih je nanašalo na izvajanje nujnih vzdrževalnih del na infrastrukturnih objektih, zlasti na železnici, ter na izvedbo vojaških usposabljanj in vaj. Novost je, da se nekatere dejavnosti lahko izvajajo tudi med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja. To so dejavnosti, ki jih odredijo organi, pristojni za gozdove in kmetijstvo, dejavnosti, povezane z nujnimi vzdrževalni deli na linijskih infrastrukturnih objektih, s preprečevanjem pozebe, ter načrtovana mednarodna vojaška usposabljanja in vaje. Taka rešitev je bila nujna tudi zaradi novega obsega naravnega okolja, ki vključuje bistveno večje površine kot v veljavni uredbi. Vse to pa je mogoče le ob izdanem pozitivnem mnenju oziroma dovoljenju pristojne izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje ali lokalne skupnosti in po potrebi ob izpolnjevanju okrepljenih ali še drugih dodatnih ukrepov varstva pred požarom za zmanjšanje možnosti nastanka požarov v naravnem okolju.

Predlog uredbe ohranja dežurstvo gasilcev med razglašeno veliko ali zelo veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja na delih območja izpostav Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Postojna, Nova Gorica in Koper, ki se izvaja v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Republike Slovenije, enota Sežana, v skladu z navodili Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, pripravljenimi v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije in Zavodom za gasilno in reševalno službo Sežana. Predlog uredbe predvideva, da se obdobje, v katerem se lahko vzpostavi dežurstvo, omeji na poletno požarno sezono, torej med 15. junijem in 31. avgustom. V predlogu uredbe se večinoma ohranja dosedanja pristop glede opazovanja in obveščanja med razglašeno povečano požarno ogroženostjo naravnega okolja. V opazovanje se lahko vključijo tudi zrakoplovi državne enote za gašenje z zrakoplovi. Novost je, da se opazovanje iz zraka po odločitvi Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje lahko izvaja tudi na območjih in v času, ko ni razglašena povečana požarna ogroženost naravnega okolja.

V primerjavi z veljavno uredbo se izvajanje nadzora za nekatere vsebine iz predloga uredbe v gozdnem prostoru širi tudi na inšpekcijski organ, pristojen za gozdove, na kmetijskih zemljiščih na inšpekcijsko službo, pristojno za kmetijstvo, na zavarovanih območjih pa tudi na inšpekcijsko službo, pristojno za ohranjanje narave, in na upravljavce teh območij.

Višine glob v veljavni uredbi so nespremenjene že od leta 2014, zato so v predlogu določene na novo. V veljavni uredbi globe za nekatere kršitve niso bile določene.

Cilj te uredbe je, da bi z dopolnjeno ureditvijo področja in s temeljitejšim nadzorom nad izvajanjem uredbe izboljšali kulturo kurjenja in zmanjšali število požarov v naravnem okolju, na katere vse bolj vplivajo tudi podnebne spremembe.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE

d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna, – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov	/			
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov	/			
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/			
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
Uredba nima neposrednih finančnih posledic. Finančne posledice lahko nastanejo pri zagotavljanju dežurstva gasilcev v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Republike Slovenije, enota Sežana. Potreben obseg finančnih sredstev za zagotavljanje dežurstva je				

<p>odvisen od vremenskih razmer, od stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja v delu območij izpostav Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Postojna, Nova Gorica in Koper ter od števila in trajanja veljavnosti razglasov povečane požarne ogroženosti naravnega okolja na teh območjih. Tudi opazovanje iz zraka z zrakoplovi državne enote za gašenje z zrakoplovi predvidoma ne bo preseglo zneska 40.000 EUR na leto. Finančna sredstva za delovanje državne enote za gašenje z zrakoplovi so zagotovljena.</p>	
<p>8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:</p>	
<p>Vsebina predloženega gradiva oziroma predpisa vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin. 	NE
<p>Gradivo oziroma predpis je bil poslan v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: – Združenju občin Slovenije ZOS: – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA. <p>Predlog Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju je bil objavljen na portalu e-demokracija, dne _____.</p> <p>V razpravo so bili vključeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nevladne organizacije: Gasilska zveza Slovenije, Zavod za gasilno in reševalno službo Sežana, – predstavniki zainteresirane javnosti: / – predstavniki strokovne javnosti: Zavod za gozdove Slovenije, Združenje slovenskih poklicnih gasilcev, – Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije. <p>Upoštevani so bili:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. 	
<p>9. Predstavitev sodelovanja javnosti:</p> <p>Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22), kar je navedeno v predlogu predpisa.</p>	
<p>Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:</p>	DA
<p>Datum objave:</p> <p>V razpravo so bili vključeni:</p> <p>Mnenja, predloge, pripombe so podali:</p> <p>Bistvene pripombe:</p> <p>Upoštewane so bile naslednje pripombe:</p>	
<p>10. Pri pripravi gradiva so bile upoštewane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</p>	DA
<p>11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</p>	NE
<p>dr. Robert Golob predsednik Vlade RS</p>	

v funkciji ministra za obrambo

Poslano:

- naslovníku,
- URSZR,
- SGS.

Na podlagi prvega odstavka 43. člena Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22) Vlada Republike Slovenije izdaja

**UREDBO
o varstvu pred požarom v naravnem okolju**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

**1. člen
(vsebina uredbe)**

Ta uredba določa ukrepe varstva pred požarom za zmanjšanje možnosti nastanka požara v naravnem okolju (v nadaljnjem besedilu: ukrepi varstva pred požarom), požarno ogroženost naravnega okolja in dodatne ukrepe varstva pred požarom za zmanjšanje možnosti nastanka požara v naravnem okolju (v nadaljnjem besedilu: dodatni ukrepi varstva pred požarom) med povečano požarno ogroženostjo naravnega okolja.

**2. člen
(naravno okolje in pomen drugih izrazov)**

(1) Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

1. Naravno okolje so vse z rastlinskim pokrovom pokrite površine in površine naravno brez rastlinskega pokrova. V naravno okolje ne spadajo gradbišča objektov, objekti, kot jih določajo predpisi o razvrščanju objektov, ter površine neposredno ob objektih, kot so določene v 4. točki tega odstavka. Prav tako med naravno okolje ne spadajo površine vodnih teles;
2. linijski infrastrukturni objekti so naslednji gradbeni inženirski objekti:
 - železniške proge, skladno s predpisi o razvrščanju objektov in s predpisi o železniškem prometu,
 - cestišča državnih in občinskih cest, skladno s predpisi o cestah,
 - nadzemni cevovodi, komunikacijska omrežja in elektroenergetski vodi, skladno s predpisi o razvrščanju objektov;
3. ostali gradbeni inženirski objekti so vsi gradbeni inženirski objekti, razen linijskih infrastrukturnih objektov iz prejšnje točke;
4. površine neposredno ob objektih so:
 - površine neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih, in sicer:
 - a. progovni pas, kot ga določajo predpisi o železniškem prometu, ter površine neposredno pod mostovi in viadukti in površine v oddaljenosti do petih metrov od teh površin;
 - b. površine v oddaljenosti do petih metrov od zunanjega roba cestišča, ob cestiščih avtocest in hitrih cest pa do varovalne ograje ali protihrupnih

- zidov, ter površine neposredno pod mostovi in viadukti in površine v oddaljenosti do petih metrov od teh površin;
- c. površine neposredno pod nadzemnimi cevovodi, komunikacijskimi omrežji in elektroenergetskimi vodi, in površine v oddaljenosti do petih metrov od teh površin;
- površine neposredno ob stavbah in ostalih gradbenih inženirskih objektih iz 2. točke tega odstavka v oddaljenosti do 15 metrov ali do parcelne meje, če je ta od stavb ali ostalih gradbenih inženirskih objektov iz 3. točke tega odstavka oddaljena manj kot 15 metrov, razen:
- a. površine, ki so po predpisih o gozdovih gozd in drugo gozdno zemljišče;
 - b. drugo zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem, skladno s to uredbo;
5. kurjenje je dejavnost vžiga ognja in vzdrževanja gorenja materialov;
 6. kurišče v naravnem okolju (v nadaljnjem besedilu: kurišče) je točkovno oziroma prostorsko omejeno mesto, na katerem se namensko in nadzirano izvaja kurjenje;
 7. kres je nadzirano kurjenje v kurišču, navadno povezano z organiziranim javnim dogodkom ali običajem. Med kresove se smiselno štejeta tudi taborni ogenj na taborih in kurjenje ognjev na taborniških ter podobnih tekmovanjih;
 8. nadzirano požiganje je namensko in nadzirano kurjenje zunaj kurišč;
 9. sežiganje in nenadzirano požiganje (v nadaljnjem besedilu: nenadzirano požiganje) je nenadzirano kurjenje zunaj kurišč;
 10. materiali so naravni nenevarni materiali, drugi materiali, predmeti in proizvodi, ki jih je skladno s predpisi s področja varstva okolja, kmetijstva in gozdov ter zdravstvenega varstva rastlin in živali mogoče ali dopustno kuriti ali uporabiti pri uporabi ognja za pripravo hrane;
 11. drugo zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem, so skupine gozdnega drevja na površini do 0,25 hektarja, drevoredi, parki in plantaže gozdnega drevja, kot jih določajo predpisi o gozdovih, in spada v naravno okolje;
 12. površine naravno brez rastlinskega pokrova so površine z malo ali brez vegetacije, kot so zemljišča, prekrita z golimi skalami, peščene plaže in sipine, prodnate površine ob vodnih telesih, melišča in podobno, skladno s predpisom o rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč.

(2) Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, ki niso opredeljeni v tem členu, pomenijo enako kot izrazi, opredeljeni v predpisih, ki urejajo gozdove, kmetijstvo, zdravstveno varstvo rastlin, veterinarstvo, varstvo okolja, odpadke, ohranjanje narave, železniški promet, ceste in razvrščanje objektov.

II. UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM V NARAVNEM OKOLJU

3. člen (kurjenje v kuriščih)

(1) Kurjenje v naravnem okolju, vključno s kurjenjem kresov, je dovoljeno samo v kuriščih.

(2) Pri kurjenju in kurjenju kresov se kurišče:

- uredi tako, da:
1. je obdano z negorljivimi snovmi, kot so zemlja, pesek, kamni, opeka, negorljiva posoda in negorljivi sodi, razen, če je na širšem območju kurišča snežna odeja;
 2. je dolžina najdaljše povezovalne črte nasprotnih robov kurišča manjša od dveh metrov, v nobenem primeru pa ni večja od petih metrov;

3. je območje od zunanjega roba kurišča v oddaljenosti vsaj 75 odstotkov dolžine najdaljše povezovalne črte nasprotnih robov kurišča, vendar ne manj kot 75 centimetrov, razen, če je na širšem območju kurišča snežna odeja, v gozdovih, na drugem gozdnem zemljišču, kot ga določajo predpisi o gozdovih, na drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem, pa najmanj 100 centimetrov, očiščeno vseh gorljivih snovi;
4. so zagotovljena priročna gasilna sredstva ali oprema, kot so voda, zemlja, pesek, metla, lopata, požarna odeja, gasilni aparat ipd., za gašenje začetnega požara;
 - ves čas kurjenja nadzira s strani polnoletne osebe;
 - po končanem kurjenju ogenj popolnoma pogasi, kurišče oziroma ostanki kurjenja pa prekrijejo z negorljivimi snovmi, kot so zemlja, pesek, sneg ipd.

(3) Ob hitrosti vetra, večji od 20 kilometrov na uro, ali ob sunkih vetra, močnejših od 40 kilometrov na uro, se ne sme začeti kuriti v kuriščih in kuriti kresove oziroma je treba prenehati kuriti v kuriščih in kuriti kresove.

(4) Na površinah naravno brez rastlinskega pokrova, ki so od poraslih površin oddaljene več kot 15 metrov, se prva alineja drugega odstavka tega člena ne uporablja.

(5) Če je kurjenje kresa povezano z organiziranim javnim dogodkom, mora biti ob tem zagotovljena požarna straža, ki jo skladno s pravili stroke izvaja gasilska enota, ki na območju organiziranega javnega dogodka opravlja javno gasilsko službo. V tem primeru se 1. in 4. točka prve alineje drugega odstavka tega člena ne uporabljata.

4. člen (nadzirano požiganje)

- (1) Nadzirano požiganje v naravnem okolju se izvaja:
1. za zatiranje prenamnoženih populacij insektov, škodljivcev in boleznih gozdnega drevja, ki ogrožajo gozd, če tako odredi organ, pristojen za gozdove;
 2. za izkoreninjenje ali zadrževanje karantenskih škodljivih organizmov rastlin, če tako odredi organ, pristojen za zdravstveno varstvo rastlin;
 3. za zatiranje rastlinskih boleznih in škodljivcev, ki ne spadajo med karantenske škodljive organizme rastlin ali med škodljivce gozdnega drevja;
 4. za odstranjevanje oziroma uničevanje invazivnih tujerodnih vrst, če tako odredi organ, pristojen za invazivne tujerodne vrste;
 5. za neškodljivo odstranjevanje kadavrov živali ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali, če tako odredi organ, pristojen za veterinarstvo ter skladno z državnimi in regijskimi načrti zaščite in reševanja;
 6. za preprečevanje pozebe na kmetijskih zemljiščih in na drugih zemljiščih, ki se uporabljajo v kmetijske namene;
 7. za območno in časovno omejeno preventivno nadzirano požiganje za preprečevanje požarov v naravnem okolju, ki ga izvajajo gasilske enote, ob soglasju:
 - lastnikov ali upravljavcev zemljišč;
 - Zavoda za gozdove Slovenije, na površinah, ki po predpisih o gozdovih niso gozd;
 - organa, pristojnega za kmetijstvo, na kmetijskih zemljiščih;
 - organa, pristojnega za ohranjanje narave oziroma upravljavca zavarovanega območja, na zavarovanih območjih;
 8. za vaje zaščite in reševanja ter na organiziranih dogodkih v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, če je ob tem zagotovljena požarna straža, ki jo skladno s pravili stroke izvaja gasilska enota, ki na območju izvajanja vaje

oziroma organiziranega dogodka opravlja javno gasilsko službo, ter zaradi uporabe ognja za simulacijo požarov in gašenja za izobraževanje in usposabljanje gasilskih enot;

9. za vzdrževanje in urejanje površin neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih iz prvega odstavka 6. člena te uredbe;
10. za kulturne, umetniške, videoprodukcijske in filmske dejavnosti, če je ob tem zagotovljena požarna straža, ki jo skladno s pravili stroke izvaja gasilska enota, ki na območju izvajanja dejavnosti opravlja javno gasilsko službo, in jo izvajalec dejavnosti zagotovi sam;
11. za pridobivanje pepela s kurjenjem rastlinskih ostankov iz kmetovanja na njivah in vrtovih v skladu s predpisi o kmetijstvu oziroma nenevarnih naravnih materialov, kot jih določajo predpisi o varstvu okolja, za gnojenje kmetijskih zemljišč, kot jih določajo predpisi o kmetijstvu, ter zemljišč, ki so določena za nekmetijske namene, a se uporabljajo za kmetijske namene.

(2) Določbe 4. točke prve alineje drugega odstavka prejšnjega člena, druge in tretje alineje drugega odstavka prejšnjega člena in določbe tretjega in četrtega odstavka prejšnjega člena se uporabljajo tudi za izvajanje nadziranega požiganja iz prejšnjega odstavka, pri čemer velja, da območja nadziranega požiganja po končanem kurjenju ni treba prekriti z negorljivimi snovmi. Določba 4. točke prve alineje drugega odstavka prejšnjega člena se ne uporablja, če je ob nadziranem požiganju zagotovljena požarna straža, ki jo skladno s pravili stroke izvaja gasilska enota, ki na območju izvajanja nadziranega požiganja opravlja javno gasilsko službo.

5. člen **(uporaba ognja za pripravo hrane)**

(1) Uporaba ognja za pripravo hrane v prenosnih žarih in negorljivih posodah, ki jih je mogoče pokriti, ter na mestih, ki so urejena in označena za ta namen, je mogoča ob naslednjih pogojih:

- da je ves čas priprave hrane prisotna polnoletna oseba;
- da se za vžig ognja, vzdrževanje in pospeševanje gorenja ne uporablja vnetljiva, eksplozivna in oksidativna snov, razen namenskih proizvodov za kurjenje žarov in utekočinjenega naftnega plina pri uporabi plinskih žarov in drugih plinskih kuhalnih naprav;
- da se po končani pripravi hrane ogenj popolnoma pogasi.

(2) Uporaba ognja za pripravo hrane v prenosnih žarih in negorljivih posodah, ki jih ni mogoče pokriti, ter na mestih, ki so urejena in označena za ta namen, je mogoča ob pogojih iz prejšnjega odstavka ter ob upoštevanju tretjega odstavka 3. člena te uredbe.

(3) Uporaba ognja za pripravo hrane v kuriščih in s kurjenjem tabornega ognja je mogoča ob upoštevanju pogojev iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 3. člena te uredbe in 3. točke prvega odstavka 8. člena te uredbe.

(4) Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se ne uporabljajo za električne žare, mobilne stojnice in vozila za pripravo in prodajo hrane.

6. člen **(vzdrževanje in urejanje površin ob linijskih infrastrukturnih objektih)**

(1) Organizacije, ki upravljajo linijske infrastrukturne objekte, z izvajanjem dejavnosti kot so košnja trave, odstranjevanje suhe trave, obrezovanje dreves in delov grmovja, odstranjevanje suhih dreves in odpadlih suhih vej ter odstranjevanje nenaravnih

gorljivih snovi skrbijo, da so površine neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih vzdrževane in urejene. Pri tem se v te namene, ne glede na obseg naravnega okolja, določenega s to uredbo, uporabljajo določbe te uredbe.

(2) Organizacije, ki upravljajo linijske infrastrukturne objekte, pri načrtovanju, organizaciji in izvajanju dejavnosti iz prejšnjega odstavka usklajujejo delo z lastniki oziroma upravljavci sosednjih zemljišč.

(3) Ne glede na določbe 8. člena te uredbe in če tega ne prepovedujejo drugi predpisi, lahko organizacije, ki upravljajo linijske infrastrukturne objekte, vzdrževanje in urejanje površin neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih iz prvega odstavka tega člena izvajajo tudi z nadziranim požiganjem, predvsem, če na teh površinah ni dovoljena uporaba kemičnih sredstev za zatiranje ali zaviranje rasti vegetacije. Na območjih nadziranega požiganja, kjer linijski infrastrukturni objekti in površine neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih mejijo na gozd in drugo gozdno zemljišče, kot ga določajo predpisi o gozdovih, se izvajanje načrtovanega požiganja usklajuje tudi z Zavodom za gozdove Slovenije.

7. člen (izvajanje ognjemetov)

(1) Ognjemeti se ne smejo izvajati v gozdu, na drugem gozdnem zemljišču, kot ga določajo predpisi o gozdovih, in na drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem.

(2) Pri izvajanju ognjemetov je treba zagotoviti, da je mesto izvajanja ognjemetov od gozda, drugega gozdnega zemljišča, kot ga določajo predpisi o gozdovih, ali drugega zemljišča, poraslega z gozdnim drevjem, oddaljeno najmanj 15 metrov od zunanjšega roba krošenj dreves in da se ognjemet izstreljuje v nasprotni smeri oziroma stran od gozda, drugega gozdnega zemljišča ali drugega zemljišča, poraslega z gozdnim drevjem.

(3) Če se ognjemet izvaja v okviru organiziranega javnega dogodka, organizator zagotovi požarno stražo, ki jo skladno s pravili službe izvaja gasilska enota, ki na območju organiziranega javnega dogodka opravlja javno gasilsko službo.

(4) Ob hitrosti vetra, večji od 20 kilometrov na uro, ali ob sunkih vetra, močnejših od 40 kilometrov na uro, se ognjemet ne sme začeti izvajati oziroma se mora izvajanje ognjemetov prekiniti.

8. člen (prepovedi)

(1) V naravnem okolju je prepovedano:

1. kuriti v kurišču, vključno s kurjenjem kresov, v nasprotju z določbami prvega, drugega in tretjega odstavka 3. člena te uredbe;
2. nadzirano požigati, razen za namene, kot je določeno v prvem odstavku 4. člena te uredbe, in nadzirano požigati v nasprotju z določili drugega odstavka 4. člena te uredbe;
3. kuriti v kurišču, tudi za pripravo hrane v kurišču, in kuriti taborni ogenj v oddaljenosti do petih metrov, kuriti kres in nadzirano požigati v oddaljenosti do 15 metrov od zunanjšega roba krošenj pet ali več metrov visokih dreves gozda, na drugem gozdnem zemljišču, kot ga določajo predpisi o gozdovih, ali na drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem;

4. za vžig ognja ter vzdrževanje ali pospeševanje gorenja pri kurjenju v kuriščih, pri kurjenju kresov in tabornih ognjev ter pri nadziranem požiganju iz prvega odstavka 4. člena te uredbe, razen osme alineje, uporabljati vnetljive, eksplozivne in oksidativne snovi;
5. nenadzirano požigati;
6. odlagati ali odmetavati, spuščati ali puščati goreče ali druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar.

(2) Ne glede na obseg naravnega okolja, določenega s to uredbo, se določbe te uredbe uporabljajo tudi na površinah neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih iz prvega odstavka 6. člena te uredbe. Kurjenje v kuriščih, nadzirano požiganje ter uporaba predmetov in naprav ter izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, poleg dejavnosti, določenih v tretjem odstavku 6. člena te uredbe, so dovoljeni samo za izvajanje vzdrževalnih del ter nujnih intervencijskih del na teh objektih, za dejavnosti iz 7., 8. in 10. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe ter pri nadziranem požiganju ob intervencijah gašenja in reševanja ob požarih v naravnem okolju, ki ga izvajajo gasilske enote.

(3) Lokalne skupnosti lahko z odlokom določijo dodatne omejitve in prepovedi, ki se nanašajo na kurjenje v kuriščih, nadzirano požiganje in drugo uporabo ognja, uporabo predmetov in naprav ali izvajanja dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, če niso v nasprotju s to uredbo, razen prepovedi:

1. kurjenja kresov in tabornih ognjev iz 3. člena te uredbe;
2. izvajanja nadziranega požiganja iz prvega odstavka 4. člena te uredbe;
3. uporabe ognja za pripravo hrane iz 5. člena te uredbe;
4. uničevanja neeksplozivnih ubojnih sredstev, skladno s predpisi s področja varstva pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi;
5. izvajanja vojaških usposabljanj in vaj na območjih, ki so za to namenjena;
6. nadziranega požiganja ob intervencijah gašenja in reševanja ob požarih v naravnem okolju, ki ga izvajajo gasilske enote.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena in omejitve ter prepovedi, ki jih v povezavi s kurjenjem in drugo uporabo ognja ter materiali in odpadki določajo predpisi s področja varstva okolja, kmetijstva in gozdov, je v naravnem okolju kurjenje v kuriščih ali izvajanje nadziranega požiganja teh materialov ali odpadkov mogoče:

- za preprečevanje požarov, ki ga izvajajo gasilske enote, iz 7. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe;
- za uporabo ognja za simulacijo požarov in gašenje za izobraževanje in usposabljanje gasilskih enot, za vaje zaščite in reševanja ter na organiziranih dogodkih v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, iz 8. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe;
- za izvajanje nadziranega požiganja iz tretjega odstavka 6. člena te uredbe na površinah neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih iz prvega odstavka 6. člena te uredbe, v povezavi z 9. točko prvega odstavka 4. člena te uredbe.

(5) Določba 8. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe se v povezavi s prejšnjim odstavkom uporablja tudi na območjih na prostem, ki po tej uredbi niso naravno okolje.

III. POŽARNA OGROŽENOST NARAVNEGA OKOLJA

9. člen

(požarna ogroženost naravnega okolja)

(1) Požarna ogroženost je lahko:

1. zelo majhna,
2. majhna,

3. srednja,
4. povečana, ki je lahko:
 - velika ali
 - zelo velika.

(2) Požarna ogroženost naravnega okolja (v nadaljnjem besedilu: požarna ogroženost) se za posamezna območja ugotavlja na podlagi:

- podnebnih in vremenskih razmer ter predvidenih vremenskih razmer,
- razpoložljivih modelskih rezultatov požarne ogroženosti,
- podatkov Agencije Republike Slovenije za okolje, zlasti podatkov o indeksih in stopnjah požarne ogroženosti oziroma verjetnosti za nastanek in širjenje požarov na posameznih območjih,
- števila, lokacije in obsega preteklih požarov v naravnem okolju v določenih časovnih obdobjih,
- razpoložljivih podatkov in ugotovitev Zavoda za gozdove Slovenije, lokalnih skupnosti in drugih organizacij o razmerah ter požarih v naravnem okolju in na prostem.

(3) Dodatni ukrepi varstva pred požarom iz IV. poglavja te uredbe se izvajajo ob razglašeni povečani požarni ogroženosti, in sicer:

- veliki požarni ogroženosti, ko požar lahko povzroči že manjši izvor ognja, požar se lahko hitro širi, nadzor nad požarom pa je težak in požar težko obvladljiv;
- zelo veliki požarni ogroženosti, ko požar lahko povzroči že iskra oziroma najmanjši izvor ognja, požar se lahko širi zelo hitro, nadzor nad požarom pa je zelo težak in gašenje požara zelo zahtevno in dolgotrajno.

(4) Zelo majhna, majhna in srednja požarna ogroženost se praviloma ne razglašajo.

10. člen **(razglasitev povečane požarne ogroženosti)**

(1) Povečano požarno ogroženost oziroma spremembo stopnje požarne ogroženosti na posameznem območju na podlagi podatkov iz prvega odstavka prejšnjega člena razglasi Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (v nadaljnjem besedilu: uprava) ali lokalna skupnost. Lokalna skupnost povečano požarno ogroženost oziroma spremembo stopnje požarne ogroženosti razglasi le na svojem območju, o čemer mora takoj obvestiti upravo.

(2) Če na posameznem območju povečano požarno ogroženost razglasita uprava in lokalna skupnost ter sta ti različni, velja višja požarna ogroženost.

(3) Uprava oziroma lokalna skupnost ob razglašeni povečani požarni ogroženosti:

- obvešča javnost in pristojne organe o stopnji razglašene požarne ogroženosti;
- opozarja na nevarnost nastanka požarov v naravnem okolju in na mogoče posledice;
- posreduje navodila za izvajanje ukrepov varstva pred požarom;
- skupaj z gasilskimi organizacijami prebivalcem posreduje opozorila, napotila in prepovedi.

(4) Uprava oziroma lokalna skupnost ob prenehanju razlogov za razglašeno povečano požarno ogroženost to prekliče. O preklicu povečane požarne ogroženosti oziroma o spremembi stopnje požarne ogroženosti se javnost in pristojni organi obveščajo enako kot ob razglasitvi povečane požarne ogroženosti.

IV. DODATNI UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM V NARAVNEM OKOLJU MED RAZGLAŠENO POVEČANO POŽARNO OGROŽENOSTJO

11. člen

(prepovedi med razglašeno povečano požarno ogroženostjo)

(1) V času, ko je za posamezno območje razglašena velika požarna ogroženost, je na tem območju poleg prepovedi iz 5. in 6. točke prvega odstavka 8. člena te uredbe v naravnem okolju prepovedano tudi:

- kuriti v kuriščih, kresove in taborne ognje;
- izvajati nadzirano požiganje iz 3., 6., 7., 9., 10. in 11. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe;
- izvajati ognjemete;
- uporabljati predmete in naprave ali izvajati dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, dejavnosti, povezane z rednimi, načrtovanimi in nujnimi vzdrževalnimi deli na linijskih infrastrukturnih objektih prvega odstavka 6. člena te uredbe, ter vojaška usposabljanja in vaje na območjih, ki so za to namenjena.

(2) V času, ko je za posamezno območje razglašena zelo velika požarna ogroženost, je na tem območju poleg prepovedi iz 5. in 6. točke prvega odstavka 8. člena te uredbe in prepovedi iz prejšnjega odstavka, prepovedano tudi izvajanje nadziranega požiganja iz 1., 2., 4. in 5. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe.

(3) Prepovedi, določene v prvem odstavku tega člena, ne veljajo na delih območja, ki je med razglašeno veliko požarno ogroženostjo prekrito s snežno odejo, dodatno pa med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo tudi prepovedi, določene v prejšnjem odstavku.

(4) Ne glede na določbe četrte alineje prvega odstavka tega člena ter drugega odstavka tega člena je med razglašeno povečano požarno ogroženostjo dovoljeno uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev ob ustreznih varnostnih ukrepih, skladno s predpisi s področja varstva pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi in če je ob tem zagotovljena požarna straža, ki jo skladno s pravili stroke izvaja gasilska enota, ki na območju uničevanja opravlja javno gasilsko službo.

(5) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena je uporaba ognja za pripravo hrane v naravnem okolju v kuriščih in s kurjenjem tabornega ognja dovoljena tudi med razglašeno povečano požarno ogroženostjo, če se ob tem upoštevajo zahteve, določene v 5. členu te uredbe.

(6) Med razglašeno povečano požarno ogroženostjo se lahko na linijskih infrastrukturnih objektih iz prvega odstavka 6. člena te uredbe in na površinah neposredno ob teh objektih izvajajo nujna intervencijska dela z uporabo predmetov in naprav ali izvajanjem dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, če je ob tem zagotovljena požarna straža, ki jo skladno s pravili stroke izvaja gasilska enota, ki na tem območju opravlja javno gasilsko službo.

12. člen

(dodatne zahteve med razglašeno veliko požarno ogroženostjo)

(1) Ko je za posamezno območje razglašena velika požarna ogroženost, je ne glede na določbe prvega odstavka prejšnjega člena dovoljeno nadzirano požiganje, uporaba predmetov in naprav ali izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo požar zaradi:

- zatiranja prenamnoženih populacij insektov in bolezní gozdnega drevja, ki ogrožajo gozd, če tako odredi organ, pristojen za gozdove;
- izkoreninjenja ali zadrževanja karantenskih škodljivih organizmov rastlin, če tako odredi organ, pristojen za zdravstveno varstvo rastlin;
- odstranjevanja oziroma uničevanja invazivnih tujerodnih vrst, če tako odredi organ, pristojen za invazivne tujerodne vrste;
- neškodljivega odstranjevanja kadavrov živali ob pojavu posebno nevarnih bolezní živali, če tako odredi organ, pristojen za veterinarstvo, ter skladno z državnimi in regijskimi načrti zaščite in reševanja.

(2) Dejavnosti iz prejšnjega odstavka so mogoče ob izpolnjevanju naslednjih pogojev:

- da je zagotovljena požarna straža, ki jo skladno s pravili stroke izvaja gasilska enota, ki na območju izvajanja dejavnosti opravlja javno gasilsko službo in jo izvajalec zagotovi sam;
- da izvajalec o namenu dovoljenega nadziranega požiganja, uporabe predmetov in naprav ali izvajanja dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, pisno oziroma elektronsko, skupaj s priloženo odločbo pristojnega organa in dokazilom, da bo zagotovljena požarna straža, obvesti pristojni regijski center za obveščanje, inšpektorat, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, inšpektorat, pristojen za kmetijstvo in gozdove, pristojno policijsko postajo in lokalno skupnost.

13. člen

(izjeme z dovoljenjem med razglašeno povečano požarno ogroženostjo)

(1) Ko je za posamezno območje razglašena povečana požarna ogroženost, lahko pristojna izpostava uprave na podlagi vloge izjemoma izda dovoljenje za dovoljeno nadzirano požiganje, uporabo predmetov in naprav ali izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, pod pogojem, da je zagotovljena požarna straža, ki jo skladno s pravili stroke izvaja gasilska enota, ki na območju izvajanja dejavnosti opravlja javno gasilsko službo, in sicer:

- ob razglašeni veliki požarni ogroženosti:
 1. za preprečevanje pozebe na kmetijskih zemljiščih in na zemljiščih, ki so določena za nekmetijske namene, a se uporabljajo za kmetijske namene;
 2. za vaje zaščite in reševanja ter na organiziranih dogodkih in prireditvah v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter za simulacijo požarov in gašenja za izobraževanje in usposabljanje gasilskih enot;
 3. za izvajanje načrtovanih vojaških usposabljanj in vaj na območjih, ki so za to namenjena;
- ob razglašeni zelo veliki požarni ogroženosti:
 1. za preprečevanje pozebe na kmetijskih zemljiščih in na zemljiščih, ki so določena za nekmetijske namene, a se uporabljajo za kmetijske namene;
 2. za zatiranje prenamnoženih populacij insektov in bolezní gozdnega drevja, ki ogrožajo gozd, če tako odredi organ, pristojen za gozdove;
 3. za izkoreninjenje ali zadrževanje karantenskih škodljivih organizmov rastlin, če tako odredi organ, pristojen za zdravstveno varstvo rastlin;
 4. za odstranjevanje oziroma uničevanje invazivnih tujerodnih vrst, če tako odredi organ, pristojen za invazivne tujerodne vrste;
 5. za neškodljivo odstranjevanje kadavrov živali ob pojavu posebno nevarnih bolezní živali, če tako odredi organ, pristojen za veterinarstvo, in skladno z državnimi in regijskimi načrti zaščite in reševanja;
 6. za dejavnosti, povezane z nujnimi vzdrževalnimi deli na linijskih infrastrukturnih objektih prvega odstavka 6. člena te uredbe;
 7. za izvajanje načrtovanih mednarodnih vojaških usposabljanj in vaj na območjih, ki so za to namenjena.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko lokalna skupnost izda dovoljenje za nadzirano požiganje, uporabo predmetov in naprav ali izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, navedene v prejšnjem odstavku, če sama razglasi povečano požarno ogroženost oziroma višjo stopnjo požarne ogroženosti kot uprava.

(3) Vlogi za pridobitev dovoljenja iz prvega in drugega odstavka tega člena se priložijo pozitivno mnenje gasilske enote, ki na območju izvajanja dejavnosti izvaja javno gasilsko službo in ki bo skladno s pravili stroke izvajala požarno stražo.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena ob razglašeni zelo veliki požarni ogroženosti izdajatelj dovoljenja lahko določi okrepljene ali še druge dodatne ukrepe varstva pred požarom.

(5) O izdaji dovoljenja iz prvega in drugega odstavka tega člena pristojna izpostava uprave oziroma lokalna skupnost obvesti pristojni regijski center za obveščanje, inšpektorat, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, inšpektorat, pristojen za kmetijstvo in gozdove, pristojno policijsko postajo in lokalno skupnost. O izdaji dovoljenja iz drugega odstavka tega člena lokalna skupnost obvesti tudi pristojno izpostavo uprave.

(6) Vlagatelj vloge oziroma izvajalec nadziranega požiganja, uporabe predmetov in naprav ali dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, iz prvega odstavka tega člena, zagotovi požarno stražo iz prvega odstavka tega člena ter okrepljene ali še druge dodatne ukrepe varstva pred požarom iz četrtega odstavka tega člena sam.

(7) O poteku nadziranega požiganja oziroma uporabi predmetov in naprav ali izvajanju dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena, za katere je vlagatelj vloge oziroma izvajalec dobil dovoljenje pristojne izpostave uprave ali lokalne skupnosti, in o izpolnitvi pogojev iz prvega in četrtega odstavka tega člena, vlagatelj vloge oziroma izvajalec izdajatelju dovoljenja v 15 dneh po zaključku posreduje poročilo, vključno s poročilom pristojne gasilske enote, ki je izvajala požarno stražo.

(8) Če sta med razglašeno veliko požarno ogroženostjo vlagatelj vloge za pridobitev dovoljenja iz prvega odstavka tega člena in izdajatelj dovoljenja isti organ, se dovoljenje ne izda. Pri nadziranem požiganju oziroma uporabi predmetov in naprav ali izvajanju dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, je treba v tem primeru upoštevati pogoje iz drugega odstavka prejšnjega člena in četrtega odstavka tega člena.

14. člen **(požarna straža in dežurstvo gasilcev)**

(1) Lokalna skupnost ob razglašeni povečani požarni ogroženosti na svojem območju organizira požarno stražo, skladno z zakonom, ki ureja varstvo pred požarom, pri čemer sodeluje in se usklajuje z lastniki oziroma upravljavci gozda in drugega gozdnega zemljišča, kot jih določajo predpisi o gozdovih, ter drugega zemljišča, poraslega z gozdnim drevjem. Požarna straža se izvaja v skladu s pravili stroke.

(2) Če uprava med 15. junijem in 31. avgustom razglasi zelo veliko požarno ogroženost na območju lokalnih skupnosti Divača, Hrpelje - Kozina, Sežana, Komen, Vipava, Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko in Koper, se lahko pod pogoji iz navodila iz četrtega odstavka tega člena vzpostavi časovno omejeno dežurstvo gasilcev v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Republike Slovenije, enota Sežana.

(3) Če lokalne skupnosti med 15. junijem in 31. avgustom razglasijo veliko požarno ogroženost na območju lokalnih skupnosti Divača, Hrpelje - Kozina, Sežana, Komen, Vipava, Miren - Kostanjevica, Renče – Vogrsko in Koper ali če je velika ali zelo velika požarna ogroženost razglašena tudi na drugih območjih izpostav uprave Nova Gorica, Postojna in Koper, o vzpostavitvi dežurstva iz prejšnjega odstavka odloči uprava v dogovoru z Gasilsko zvezo Slovenije in Zavodom za gasilno in reševalno službo Sežana.

(4) Dežurstvo se operativno vzpostavi in izvaja na podlagi in pod pogoji iz navodila uprave za izvajanje dežurstva, izdelanega v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije in Zavodom za gasilno in reševalno službo Sežana.

(5) Finančna sredstva, opremo, naprave in druga sredstva za varstvo pred požarom, potrebna za izvajanje dežurstva, zagotovi uprava.

15. člen

(opazovanje naravnega okolja ob razglašeni povečani požarni ogroženosti)

(1) Lokalna skupnost ob razglašeni povečani požarni ogroženosti na svojem območju v sodelovanju z lovskimi družinami, Zavodom za gozdove Slovenije in drugimi pristojnimi organizacijami ter lastniki oziroma upravljalci gozda in drugega gozdnega zemljišča, kot jih določajo predpisi o gozdovih, ter drugega zemljišča, poraslega z gozdnim drevjem, organizira in koordinira opazovanje naravnega okolja.

(2) Natančnejši obseg in način izvajanja opazovanja naravnega okolja iz prejšnjega odstavka ter morebitno zmanjšanje obsega izvajanja opazovanja, če so izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka tega člena, določi lokalna skupnost.

(3) Opazovanje naravnega okolja se lahko izvaja tudi z nadzornimi sistemi za opazovanje naravnega okolja.

(4) Obseg dejavnosti požarne straže iz prejšnjega člena in opazovanje naravnega okolja iz prvega odstavka tega člena na območju lokalne skupnosti se lahko spremeni, če so zagotovljeni vsi naslednji pogoji:

- da je vzpostavljen nadzorni sistem za opazovanje naravnega okolja iz prejšnjega odstavka, ki samodejno oziroma dejavno zaznava izvor toplote oziroma odkriva požare, njihove lokacije in javlja njihove lokacije;
- da sistem iz prejšnje alineje pokriva vsaj 50 odstotkov območja lokalne skupnosti ali vsaj 75 odstotkov požarno najbolj ogroženega območja lokalne skupnosti, pri čemer se upošteva površina gozdov z dvema najvišjima ugotovljenima stopnjama požarne ogroženosti gozdov glede na površino gozdov v posamezni lokalni skupnosti iz veljavne Karte požarne ogroženosti gozdov Zavoda za gozdove Slovenije, objavljene na njihovi spletni strani;
- da sistem iz prve alineje tega odstavka upravlja gasilska enota širšega pomena, ki na tem območju obenem izvaja javno gasilsko službo, ali druga organizacija lokalne skupnosti z neprekinjenim delovanjem, ki zagotavlja nepretrgano uporabo sistema;
- da je sistem iz prve alineje tega odstavka polno delujoč in redno vzdrževan v skladu z navodili proizvajalca sistema.

(5) Če so izpolnjeni vsi pogoji iz prejšnjega odstavka, se na območju lokalne skupnosti, ki ga pokriva sistem iz prejšnjega odstavka, obseg požarne straže in opazovanje naravnega okolja, skladno z odločitvijo lokalne skupnosti iz drugega odstavka tega člena, lahko zmanjša oziroma usmeri na območja lokalne skupnosti, ki jih ta sistem ne vključuje.

(6) V opazovanje naravnega okolja iz zraka na območju, kjer je razglašena povečana požarna ogroženost, se na odločitev uprave vključijo zrakoplovi državne enote za gašenje z zrakoplovi in letalska društva, s katerimi ima uprava sklenjene pogodbe.

(7) Sodelovanje letalskih enot Slovenske vojske in policije pri opazovanju naravnega okolja iz zraka ob razglašeni veliki ali zelo veliki požarni ogroženosti usklajuje uprava.

(8) Opazovanje naravnega okolja iz zraka se skladno s predpisi lahko izvaja tudi na druge načine.

(9) Opazovanje naravnega okolja iz zraka iz šestega, sedmega in osmega odstavka tega člena se po odločitvi uprave lahko izvaja tudi na območjih in v času, ko ni razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost.

V. NADZOR

16. člen (nadzor)

(1) Izvajanje določb te uredbe nadzorujejo:

- inšpektorat, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- inšpektorat, pristojen za gozdove, v gozdu, na drugem gozdnem zemljišču, kot ga določajo predpisi o gozdovih, in na drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem,
- inšpektorat, pristojen za kmetijstvo, na kmetijskih zemljiščih, kot so določena s predpisi o kmetijstvu,
- inšpektorat, pristojen za ohranjanje narave, oziroma upravljavci zavarovanih območij, na zavarovanih območjih.

(2) Izvajanje te uredbe nadzorujejo tudi:

- inšpektorat, pristojen za infrastrukturo, za izvajanje določb 6. člena te uredbe, ki se nanašajo na področje železniških linijskih infrastrukturnih objektov;
- pristojne občinske inšpekcijske službe, za izvajanje dodatnih omejitev in upoštevanje prepovedi iz tretjega odstavka 8. člena te uredbe;
- Policija, za izvajanje 11., 12. in 13. člena te uredbe.

VI. KAZENSKÉ DOLOČBE

17. člen (prekrški)

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

1. kurišča ali kresa, razen tabornega ognja, če ni zagotovljene požarne straže, ne obda z negorljivimi snovmi oziroma območja v predpisani oddaljenosti od zunanega roba kurišča ali kresa ne očisti vseh gorljivih snovi oziroma kurišča ali kresa ne nadzoruje polnoletna oseba ves čas kurjenja v kurišču ali kurjenja kresa oziroma razen v primerih, ko to ni treba, ne zagotovi priročnih gasilnih sredstev ali opreme oziroma po končanem kurjenju ali kurjenju kresa ne pogasi ognja in ne prekrije kurišča z negorljivimi snovmi oziroma ne prekine kurjenja v kurišču in kurjenja kresov ob premočnem vetru (3. člen);

2. nadzirano požiganje iz prvega odstavka 4. člena te uredbe izvaja brez požarne straže, kjer je ta predpisana (8., 9. in 10. točka prvega odstavka 4. člena), brez soglasja Zavoda za gozdove Slovenije ali organa, pristojnega za kmetijstvo ali organa, pristojnega za ohranjanje narave oziroma upravljavca zavarovanega območja (8. točka prvega odstavka 4. člena) oziroma pri nadziranem požiganju ne upošteva določb drugega odstavka 4. člena te uredbe (drugi odstavek 4. člena v povezavi s 3. členom);
3. pri uporabi ognja za pripravo hrane v naravnem okolju ravna v nasprotju s prvim, drugim in tretjim odstavkom 5. člena te uredbe (5. člen);
4. ne skrbi, da so površine neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih ustrezno vzdrževane in urejene oziroma izvaja nadzirano požiganje, tudi če je na površinah neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih dovoljena uporaba kemičnih sredstev za zatiranje ali zaviranje rasti vegetacije oziroma če nadzirano požiganje izvaja brez usklajevanja z Zavodom za gozdove Slovenije, če linijski infrastrukturni objekti in površine neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih mejijo na gozd in drugo gozdno zemljišče, kot ga določajo predpisi o gozdovih (6. člen v povezavi z 9. točko prvega odstavka 4. člena);
5. izvaja ognjemet na območjih v naravnem okolju, kjer izvajanje ognjemetov ni dovoljeno (prvi in drugi odstavek 7. člena), oziroma če pri organiziranih javnih dogodkih z ognjemetom ne zagotovi požarne straže (tretji odstavek 7. člena) oziroma če ognjemet izvaja ali ga ne prekine ob premočnem vetru (četrti odstavek 7. člena);
6. izvaja nadzirano požiganje za namen, ki ni določen v prvem odstavku 4. člena te uredbe, oziroma pri kurjenju v kurišču ali pri kurjenju kresa ali tabornega ognja ter pri nadziranem požiganju iz prvega odstavka 4. člena, razen 8. točke, uporablja vnetljive, eksplozivne in oksidativne snovi oziroma nenadzirano požiga oziroma odlaga ali odmetava, pušča ali spušča goreče ali druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar, oziroma na območju neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih kuri ogenj, kuri v kurišču ali nadzirano požiga ali uporablja predmete oziroma naprave ali izvaja dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, za druge namene, kot je določeno v drugem odstavku 8. člena te uredbe, izvaja kurjenje v kurišču, tudi za pripravo hrane, in kurjenje tabornega ognja v oddaljenosti do petih metrov, kuri kres ali nadzirano požiga v oddaljenosti do 15 metrov od zunanjega roba krošenj pet ali več metrov visokih dreves gozda, na drugem gozdnem zemljišču, kot ga določajo predpisi o gozdovih, ali na drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem (8. člen);

(2) Z globo od 2.500 do 12.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

- v času, ko je razglašena velika požarna ogroženost, kuri v kurišču oziroma kuri kres ali taborni ogenj oziroma izvaja nadzirano požiganje iz 3., 6., 7., 9., 10. in 11. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe oziroma izvaja ognjemet ali uporablja predmete in naprave ali izvaja dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, oziroma med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo izvaja tudi dejavnosti iz prvega odstavka 4. člena te uredbe, razen 8. točke (prvi in drugi odstavek 11. člena), oziroma med razglašeno povečano požarno ogroženostjo uničuje neeksplozivna ubojna sredstva brez ustreznih varnostnih ukrepov, tudi brez požarne straže (četrti odstavek 11. člena) oziroma izvaja nujna intervencijska dela na linijskih infrastrukturnih objektih in na površinah neposredno ob teh objektih z uporabo predmetov in naprav ali izvajanjem dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, brez požarne straže (šesti odstavek 11. člena);
- med razglašeno veliko požarno ogroženostjo brez odločbe pristojnega organa iz 12. člena te uredbe nadzirano požiga, uporablja predmete in naprave ali izvaja dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, zaradi zatiranja prenamnoženih populacij insektov in boleznih gozdnega drevja, ki lahko ogrozijo gozd, zaradi izkoreninjenja ali zadrževanja karantenskih škodljivih organizmov rastlin, neškodljivega odstranjevanja kadavrov živali ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali oziroma ne zagotovi požarne straže in o namenu, kraju in času izvajanja dejavnosti ne obvesti v drugem odstavku 12. člena te uredbe navedenih organov (12. člen);

– med razglašeno povečano požarno ogroženostjo brez dovoljenja pristojne izpostave uprave oziroma lokalne skupnosti nadzirano požiga, uporablja predmete in naprave ali izvaja dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, iz prve in druge alineje prvega odstavka 13. člena oziroma pri tem ne zagotovi požarne straže, izpolnjevanja okrepljenih ali še drugih dodatnih ukrepov varstva pred požarom (13. člen).

(3) Višina globe za prekršek iz prve in tretje točke prejšnjega odstavka med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo znaša od 3.000 do 15.000 eurov.

(4) Z globo od 1.000 do 2.500 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, in stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 1.250 do 3.000 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, in stori prekršek iz drugega odstavka tega člena, z globo od 1.500 do 4.000 eurov pa, če prekršek iz prve ali tretje alineje drugega odstavka tega člena stori med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo.

(6) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek med razglašeno veliko požarno ogroženostjo kaznuje:

1. odgovorna oseba lokalne skupnosti, ki ne organizira požarne straže (prvi odstavek 15. člena) oziroma zmanjša obseg izvajanja požarne straže, čeprav niso izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka 15. člena te uredbe, oziroma obseg požarne straže v primeru, če so izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka 15. člena te uredbe, zmanjša bolj, kot je predpisano s pravili stroke (peti odstavek 15. člena);

2. odgovorna oseba lokalne skupnosti, ki ne organizira opazovanja naravnega okolja (prvi odstavek 15. člena te uredbe) oziroma ga organizira v manjšem obsegu, čeprav niso izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka 15. člena, oziroma ga v primeru, če so izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka 15. člena, organizira v manjšem obsegu, kot je določeno z odločitvijo lokalne skupnosti iz drugega in petega odstavka 15. člena te uredbe (drugi in peti odstavek 15. člena);

(7) Višina globe za prekršek iz prejšnjega odstavka med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo znaša od 2.500 do 12.000 eurov.

(8) Z globo od 300 do 1.000 eurov se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki stori dejanje iz 1., 2., 3., 5. ali 6. točke prvega odstavka tega člena.

(9) Z globo od 500 do 1.500 eurov se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki stori dejanje iz prve, druge ali tretje drugega odstavka tega člena, in z globo od 750 do 2.000 eurov, če stori dejanje iz prve in tretje alineje drugega odstavka tega člena med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

18. člen (uskladitev predpisov lokalne skupnosti)

Lokalne skupnosti svoje predpise, ki se vsebinsko nanašajo na varstvo pred požarom v naravnem okolju v zvezi s to uredbo, uskladijo v dveh letih po začetku uveljavitve te uredbe.

19. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 20/14).

20. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne

EVA

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga

Glede na predlagano večje število sprememb je bila sprejeta odločitev, da je zaradi lažje uporabe uredbo smiselno pripraviti na novo. Pravna podlaga za uredbo je prvi odstavek 43. člena Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22).

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom

Rok za izdajo uredbe ni določen na podlagi zakonske zahteve.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe

S predlogom nove uredbe želimo zmanjšati število požarov v naravnem okolju, ki je tudi zaradi podnebnih sprememb vse bolj ogroženo.

V predlogu uredbe je na novo definirano naravno okolje, ki obsega vse z rastlinskim pokrovom pokrite površine ter površine naravno brez rastlinskega pokrova. Pojasnjeno je tudi, kaj ne spada med naravno okolje. S tako opredelitvijo naravnega okolja bo lažje in hitreje mogoče ugotoviti, ali nekdo izvaja dejavnosti, ki so predmet te uredbe, v naravnem okolju, kar bo omogočalo tudi lažji, hitrejši in učinkovitejši nadzor nad izvajanjem določb uredbe. Preoblikovan je pojem kurjenje, spremenjen je pojem požiganje v nenadzirano požiganje, na novo pa je opredeljen pojem nadzirano požiganje. Ti pojmi so tako pomensko bolj podobni izrazom v predpisih s področja gozdov in veterinarstva.

Dopolnjeni so ukrepi varstva pred požarom pri kurjenju v naravnem okolju. Neurejena ali neustrezno urejena kurišča namreč spadajo med najpogostejše ugotovljene kršitve veljavne uredbe.

Urejajo se priprava hrane z ognjem in dejavnosti, ki do zdaj niso bile urejene, na primer preventivno nadzirano požiganje, uporaba ognja za usposabljanje gasilskih enot, na vajah zaščite in reševanja ter ob dogodkih v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Za veliko in zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja so določeni dodatni ukrepi varstva pred požarom. Pri postopkih za ugotavljanje, ocenjevanje in razglašanje povečane (velike ali zelo velike) požarne ogroženosti naravnega okolja ni bistvenih sprememb. Predlog uredbe tako še vedno določa razglasitelja povečane požarne ogroženosti naravnega okolja, dodatne ukrepe varstva pred požarom, vključno z vzpostavitvijo požarne straže in opazovanjem naravnega okolja.

Tudi med razglašeno veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja se lahko pojavi potreba po izvajanju določenih dejavnosti v naravnem okolju. Nekatere od njih so določene v predpisih o gozdovih, varstvu rastlin in s področja veterinarstva. Te dejavnosti so nujne zaradi varovanja okolja, ljudi, živali in premoženja. Zanje je v predlogu uredbe predvidena delna poenostavitev, saj za njihovo izvajanje ni več treba pridobiti dovoljenja Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, temveč zadošča sklep ali odločba pristojnih organov s

področja gozdarstva, varstva rastlin in veterinarstva. Tudi med razglašeno veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja je treba opraviti določena vzdrževalna dela na linijskih infrastrukturnih objektih in nekatere druge dejavnosti. Predlog uredbe zato še vedno določa izjeme oziroma daje možnost izvajanja nekaterih dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, med razglašeno veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja pod predpisanimi pogoji. Nekatere izjeme so dovoljene tudi med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja, kar je novost glede na veljavno uredbo.

Predlog uredbe ob nekaterih manjših spremembah ohranja novost, ki je bila leta 2014 uveljavljena v veljavni uredbi, in sicer glede dežurstva gasilcev med razglašeno povečano požarno ogroženostjo naravnega okolja. Ko Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (v nadaljnjem besedilu: uprava) med 15. junijem in 31. avgustom razglasi zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja v delu območij izpostav Postojna, Nova Gorica in Koper, se lahko vzpostavi dežurstvo gasilcev v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Republike Slovenije, enota Sežana. Ob razglašeni veliki požarni ogroženosti v prej navedenem obdobju v delu območij izpostav Postojna, Nova Gorica in Koper in v primerih, ko na teh območjih povečano požarno ogroženost razglasi lokalna skupnost, ali če je povečana požarna ogroženost razglašena tudi na drugih območjih izpostav Nova Gorica, Postojna in Koper, o uvedbi dežurstva odloči uprava v dogovoru z Gasilsko zvezo Slovenije in Zavodom za gasilno in reševalno službo Sežana. Dežurstvo gasilcev se izvaja v skladu z navodilom uprave, pripravljenim v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije in Zavodom za gasilno in reševalno službo Sežana.

V opazovanje naravnega okolja iz zraka se lahko ob razglašeni povečani požarni ogroženosti naravnega okolja poleg sedanjih zračnih zmogljivosti vključijo tudi zrakoplovi državne enote za gašenje z zrakoplovi. Novost je, da se lahko opazovanje iz zraka po odločitvi Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje lahko izvaja tudi na območjih in v času, ko ni razglašena povečana požarna ogroženost naravnega okolja. Formalizirano je tudi izvajanje opazovanja naravnega okolja z uporabo nadzornih sistemov.

V primerjavi z veljavno uredbo se izvajanje nadzora za nekatere vsebine iz predloga uredbe v gozdnem prostoru širi tudi na inšpekcijski organ, pristojen za gozdove, na kmetijskih zemljiščih na inšpekcijsko službo, pristojno za kmetijstvo, na zavarovanih območjih pa tudi na inšpekcijsko službo, pristojno za ohranjanje narave, in na upravljavce teh območij. Doslednejši sta tudi ureditev in uskladitev višine glob za kršitelje določb predloga uredbe.

Predlog uredbe je sestavni del dejavnosti za izboljšanje varstva pred požari v naravnem okolju. Temeljni cilj in podcilji bodo uresničeni z upoštevanjem naslednjih načel:

- varstvo pred požarom je sestavni del varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- vsak je v skladu z uredbo kazensko in odškodninsko odgovoren za neizvajanje uredbe oziroma za nespoštovanje prepovedi in omejitev iz te uredbe oziroma ukrepov varstva pred požarom in dodatnih ukrepov varstva pred požarom.

V predlogu uredbe so upoštevana načela celovitosti, zaščite, zaščite premoženja, odgovornosti, spodbujanja in preventive. Osnovni namen predpisanih ukrepov varstva pred požarom je zagotavljanje zaščite naravnega okolja in življenja ter zdravja ljudi, živali in premoženja. Država, lokalne skupnosti in organizacije pri zagotavljanju varstva pred požarom v skladu s svojimi pristojnostmi organizirajo izvajanje ukrepov varstva pred požarom.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH ČLENOV

K 1. členu

V tem členu je določeno, katera področja predlog uredbe obravnava in ureja. Poleg ukrepov varstva pred požarom v naravnem okolju predlog uredbe ureja tudi razglašanje požarne ogroženosti naravnega okolja in s tem povezane dodatne ukrepe varstva pred požarom ob razglašeni povečani, to je veliki in zelo veliki, požarni ogroženosti naravnega okolja, vključno z opazovanjem naravnega okolja.

Ne glede na vsebino naravnega okolja iz 2. člena te uredbe se določbe uredbe upoštevajo tudi pri vzdrževanju in urejanju površin neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih iz prvega odstavka 6. člena te uredbe z nadziranim požiganjem ter pri izvajanju vzdrževalnih del na linijskih infrastrukturnih objektih, če se pri tem uporabljajo predmeti in naprave ali izvajajo dejavnosti, ki lahko povzročijo požar. Te površine sicer na spadajo v naravno okolje. To je v uredbi urejeno v 6. in 8. členu.

Ta uredba predvideva uporabo materialov tudi za preventivno nadzirano požiganje za preprečevanje požarov, ki ga izvajajo gasilske enote, pri gašenju in reševanju ob požarih, ki ju izvajajo gasilske enote, za simulacije požarov in gašenja za izobraževanje in usposabljanje gasilskih enot, za vaje zaščite in reševanja ter na organiziranih dogodkih v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, tudi na območjih, ki po tej uredbi niso naravno okolje. To je v uredbi urejeno v osmem členu.

K 2. členu

V primerjavi z veljavno uredbo je na novo določeno naravno okolje, ki obsega bistveno večje površine. Glavna »sestavina« naravnega okolja so še vedno gozd, drugo gozdno zemljišče in skupine gozdnega drevja, drevoredi, parki in plantaže gozdnega drevja (v tej uredbi je to drugo zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem), kot jih določajo predpisi o gozdovih (Zakon o gozdovih, Uradni list RS, št. št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNep, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE). V naravno okolje spadajo še vse druge z rastjem porasle površine, tudi v urbanem okolju. Z vidika pojmov oziroma videza v okolju oziroma prostoru spada sem večina površin, kot so določene s 165. členom Zakona o kmetijstvu (ZKme-1; Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPomK-2, 18/23 in 78/23) in ki so po namenski rabi kmetijska zemljišča, to pa so njive in vrtovi, travniške površine, trajni nasadi in druge nekmetijske površine. Vse te površine so podrobneje določene s Pravilnikom o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (Uradni list RS, št. 122/08, 4/10 in 110/10), ki v petem in šestem členu navaja kot kmetijska zemljišča njive, vrtove, hmeljišča, trajne rastline na kmetijskih površinah, rastlinjake, vinograde, matičnjake, intenzivne sadovnjake, ekstenzivne sadovnjake, oljčnike, ostale trajne nasade, trajne travnike, barjanske travnike, kmetijska zemljišča, porasla z gozdnim drevjem, kmetijska zemljišča v zaraščanju, neobdelana kmetijska zemljišča, pa tudi barja, trstičja, ostala zamočvirjena zemljišča in suha, odprta zemljišča s posebnim rastlinskim pokrovom, ne glede na velikost teh površin. V naravno okolje spadajo tudi površine naravno brez rastlinskega pokrova, ki so skladno s prilogo Pravilnika o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (Uradni list RS, št. 122/08, 4/10 in 110/10), zemljišča z nepomembnim rastlinskim pokrovom in površine brez rastlinskega pokrova, kot so zemljišča, prekrita z golimi skalami, peščene plaže in sipine, prodnate površine ob vodnih telesih, melišča in podobno, ne glede na velikost teh površin.

V naravno okolje spadajo tudi nekmetijska zemljišča oziroma zemljišča, ki so določena za nekmetijske namene, a se uporabljajo za kmetijske namene.

Med naravno okolje ne spadajo gradbišča objektov in objekti, kot so linijski infrastrukturni objekti ter stavbe in ostali gradbeni inženirski objekti. Površine vodnih teles po tej uredbi prav tako ne spadajo med naravno okolje.

V naravno okolje, ne glede na vsebino naravnega okolja, ne spadajo površine neposredno ob objektih. To so:

– površine neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih, in sicer:

1. progovni pas, kot ga določa Zakon o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 30/18 in 54/21), ki je prostor med osema skrajnih tirov proge, razširjen na vsako stran od osi skrajnih tirov za šest metrov v naselju oziroma osem metrov zunaj naselja, ter prostor nad ravnino tirnic do višine desetih metrov. Med površine neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih spadajo tudi površine neposredno pod železniškimi mostovi in viadukti in površine v oddaljenosti do petih metrov od teh površin;
2. površine v oddaljenosti do petih metrov od zunanjega roba cestišča, kot ga določajo predpisi o cestah (Zakon o cestah, Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH, 29/23 in 78/23 – ZUNPEOVE), ob cestiščih avtocest in hitrih cest pa do varovalne ograje ali protihrupnih zidov. Ta dolžina je lahko manjša od petih metrov ali pa je ni, če na primer neki linijski infrastrukturni objekt neposredno meji stavbo ali drug gradbeni inženirski objekt. Med površine neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih spadajo tudi površine neposredno pod cestnimi mostovi in viadukti in površine v oddaljenosti do petih metrov od teh površin;
3. površine neposredno pod nadzemnimi cevovodi, komunikacijskimi omrežji in elektroenergetskimi vodi, kot so določeni s predpisi o razvrščanju objektov (Uredba o razvrščanju objektov, Uradni list RS, št. 96/22), in površine v oddaljenosti do petih metrov od teh površin;

– površine neposredno ob stavbah in ostalih gradbenih inženirskih objektih, določenih s predpisi o razvrščanju objektov (Uredba o razvrščanju objektov, Uradni list RS, št. 96/22), razen ob linijskih infrastrukturnih objektih, v oddaljenosti do 15 metrov ali do parcelne meje, če je ta od stavbe ali ostalih gradbenih inženirskih objektov oddaljena manj kot 15 metrov, razen površine, ki so po predpisih o gozdovih gozd in drugo gozdno zemljišče, ter drugo zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem, skladno s to uredbo. Med površine neposredno ob stavbah in gradbenih inženirskih objektih tako spadajo dvorišča, asfaltirane površine, parkirni prostori, prostori, namenjeni skladiščenju na prostem, dovozne poti ipd., pa tudi vse z rastjem porasle površine, ki po predpisih o gozdovih niso gozd in drugo gozdno zemljišče, ter zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem. Med površine neposredno ob stavbah in gradbenih inženirskih objektih torej spadajo tudi vrtovi, travniške površine, sadovnjaki, rastlinjaki ipd. Pomembna je tudi ločnica 15 metrov, od te meje naprej vse z rastjem porasle površine in tudi površine naravno brez rastlinskega pokrova spadajo v naravno okolje. Parcelna meja je od stavbe ali gradbenega inženirskega objekta, razen linijskega infrastrukturnega objekta, lahko oddaljena tudi manj kot 15 metrov, to velja predvsem takrat, kadar so v bližini druge stavbe ali ostali gradbeni inženirski objekti in linijski infrastrukturni objekti s površinami neposredno ob njih.

Ustrezna ureditev površin neposredno ob industrijskih, storitvenih in podobnih objektih, ki ne spadajo v naravno okolje, je zelo pomembna. Vedno oziroma tudi med razglašeno veliko ali zelo veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja omogoča podjetjem izvajanje gospodarske dejavnosti, tudi če uporabljajo predmete in naprave ter izvajajo dejavnosti, ki lahko povzročijo požar (npr. varjenje, brušenje ipd.).

V tem členu so razloženi še drugi pojmi, ki se uporabljajo v uredbi.

Opisano je tudi kurjenje, spremenjen, a pomensko podoben glede na veljavno uredbo, je pojem požiganje, ki se je spremenil v nenadzirano požiganje. Definicija kresov je v predlogu uredbe ostala, vendar tako kot pri razlagi pojma kurjenje ne vsebuje materialov, s katerimi se kresovi lahko kurijo.

Na novo je opredeljen pojem nadzirano požiganje, ki ga v veljavni uredbi ni. Iz prakse je znano, da se v naravnem okolju, če upoštevamo definicijo iz predloga te uredbe, veliko dejavnosti z ognjem ne izvaja s kurjenjem v kuriščih, temveč zunaj kurišč, vendar gre pri tem še vedno za namensko in nadzirano uporabo ognja. Te dejavnosti so natančneje navedene v prvem odstavku 4. člena te uredbe.

Uredba določa tudi pojem materiali, ki so naravni nenevarni materiali, drugi materiali, predmeti in proizvodi, ki jih je skladno s predpisi s področja varstva okolja, kmetijstva in gozdov mogoče ali dopustno kuriti ali uporabiti pri uporabi ognja za pripravo hrane v naravnem okolju in zunaj naravnega območja na prostem.

K 3. členu

V veljavni uredbi so ukrepi varstva pred požarom pri kurjenju v kurišču v naravnem okolju že določeni, v predlogu uredbe pa so določeni natančneje. Kurjenje v kurišču mora ves čas kurjenja nadzirati polnoletna oseba. Na novo je določeno območje okoli kurišča, kjer ne sme biti gorljivih snovi. Ogenj mora biti po končanem kurjenju popolnoma pogasjen, kar pomeni, da se pogasi z gasili ali drugimi sredstvi ter da se kurišče pokrije z negorljivimi snovmi, kot so zemlja, pesek, sneg ipd. Nekatero določbo tega člena se ne upoštevajo, če se kurjenje v kurišču izvaja na naravno neporaslih površinah, in sicer več kot 15 metrov od poraslih površin. Ob vetrovnem vremenu je kurjenje v kuriščih prepovedano, prav tako je treba ob pojavu vetra kurjenje takoj končati.

Poleg navedenega ta člen ureja tudi kurjenje kresov. To se v uredbi nanaša na upoštevanje zahtev, da mora biti območje vsaj 75 centimetrov od zunanje roba kurišča kresa, na določenih površinah, ki spadajo v naravno okolje, pa najmanj 100 centimetrov od zunanje roba kurišča kresa, očiščeno vseh gorljivih snovi. Kurišče kurjenja kresa mora ves čas nadzirati polnoletna oseba. Po končanem kurjenju je treba kres pogasiti, ob vetrovnem vremenu pa se ne sme začeti kuriti oziroma se mora takoj prenehati kuriti. Kadar ob kurjenju kresa ni zagotovljene požarne straže, je treba kres, enako kot velja za kurišča, obdati z negorljivimi snovmi.

Dodatne zahteve, povezane z ureditvijo kurišč v gozdu, na drugem gozdnem zemljišču in drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem, urejajo predpisi o gozdovih, kar je treba pri uporabi ognja v naravnem okolju upoštevati. To so predvsem vsebine iz Pravilnika o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.), ki v prvem odstavku 40.a člena določajo, da največji naklon površine, kjer je kurišče, ne sme biti večji od 10 odstotkov ter da je najbližji zunanji rob krošenj dreves od zunanje roba kurišča oddaljen vsaj 20 metrov, če pa je najdaljša povezovalna črta nasprotnih robov kurišča daljša od dveh metrov (vendar ne več kot pet metrov), se ta razdalja poveča na vsaj 50 metrov. Predvsem zahtevana razdalja dreves od kurišča zelo omejuje pogoje za kurjenje v kurišču v gozdu, na drugem gozdnem zemljišču in na drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem.

Dodatne zahteve glede ureditve kurišč in uporabe ognja za izkoreninjenje ali zadrževanje karantenskih škodljivih organizmov rastlin določajo tudi predpisi o zdravstvenem varstvu rastlin.

K 4. členu

Vsebina tega člena pomeni novost glede na veljavno uredbo. V praksi se veliko dejavnosti z uporabo ognja ne izvaja le s kurjenjem v kuriščih, temveč tudi z namenskim in nadziranim kurjenjem zunaj kurišč, torej z nadziranim požiganjem. Katere so te dejavnosti, je določeno v prvem odstavku tega člena. Med njimi so tudi preprečevanje požarov, uporaba ognja na vajah zaščite in reševanja ter pri organiziranih dogodkih v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter uporaba ognja za usposabljanje gasilcev, pri čemer se usposabljanje

gasilskih enot za izvajanje nadziranega požiganja ob intervencijah gašenja požarov v naravnem okolju lahko izvaja tudi s preventivnim nadziranim požiganjem.

Večino zahtev iz 3. člena, ki se nanašajo na ureditev kurišč (razen ureditve kurišč, pri čemer se kurišče obda z negorljivimi snovmi in se iz neposredne okolice kurišča odstranijo gorljive snovi), je treba upoštevati tudi pri nadziranem požiganju. Prav tako se območje nadziranega požiganja po končanem kurjenju ne prekrije z negorljivimi snovmi. V nekaterih primerih nadziranega požiganja je opredeljena tudi zahteva po izvajanju požarne straže.

Dodatne zahteve, povezane z nadziranim požiganjem v gozdu, na drugem gozdnem zemljišču in drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem, ki se nanašajo na zatiranje prenamnoženih insektov in bolezni gozdnega drevja ter karantenskih škodljivih organizmov rastlin v gozdu, urejajo predpisi o gozdovih in predpisi o zdravstvenem varstvu rastlin, kar je treba pri uporabi ognja v naravnem okolju upoštevati. To so predvsem vsebine iz Pravilnika o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.), ki v drugem odstavku 40.a člena določajo, da največji naklon površine, kjer se glede na določbe te uredbe nadzirano požiga, ne sme biti večji od 10 odstotkov. Najdaljša povezovalna črta nasprotnih robov območja nadziranega požiganja ne sme biti daljša od petih metrov, hkrati pa mora biti najbližji zunanji rob krošenj dreves od zunanjega roba območja nadziranega požiganja oddaljen vsaj deset metrov. Če pa je najdaljša povezovalna črta nasprotnih robov območja kontroliranega požiganja daljša od desetih metrov, se ta razdalja poveča za vsaj 50 metrov. Prav tako mora biti območje v razdalji vsaj enega metra od območja nadziranega kurjenja očiščeno vseh gorljivih snovi. Te določbe občutno omejujejo možnost izvajanja nadziranega požiganja v gozdu, na drugem gozdnem zemljišču in drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem.

Predlog uredbe, podobno kot veljavna uredba, dodatno ne ureja nadziranega požiganja ob intervencijah gašenja in reševanja ob požarih v naravnem okolju, ki ga izvajajo gasilske enote, saj je ta dejavnost omogočena s 1. točko prvega odstavka drugega člena Zakona o varstvu okolja (ZVO-2) (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) ter s prvo in drugo alinejo prvega odstavka 10. člena Zakona o ohranjanju narave (ZON) Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNSPP in 18/23– ZDU-10.

Nekaterih vprašanj, povezanih z nekaterimi dejavnostmi iz prvega odstavka 4. člena te uredbe, ki so v pristojnosti sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ta uredba ne ureja, zato se predvideva, da jih bo treba z ustreznimi predpisi dodatno urediti. To velja predvsem za preventivno nadzirano požiganje za preprečevanje požarov, za potrebe vaj zaščite in reševanja na organiziranih dogodkih v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter zaradi uporabe ognja za simulacijo požarov in gašenja za izobraževanje in usposabljanje gasilskih enot.

K 5. členu

Tudi 5. člen pomeni novost, ki z dosedanjimi uredbami o varstvu pred požarom v naravnem okolju ni bila urejena. V Republiki Sloveniji je priprava hrane zunaj stavb in objektov z uporabo ognja precej razširjena. S predlogom te uredbe se to področje ne ureja na način, da bi se ta v Sloveniji pogosta praksa spremenila, temveč je priprava hrane še naprej dovoljena, vendar ob upoštevanju ukrepov varstva pred požarom v naravnem okolju, ki večinoma veljajo že za izvajanje nadziranega požiganja in kurjenja v kurišču.

Hrano je mogoče pripravljati predvsem na mestih v naravnem okolju, ki so urejena za ta namen. To so predvsem namensko urejeni in označeni prostori za piknik in podobno.

Priprava hrane z uporabo ognja se lahko izvaja ob upoštevanju ukrepov iz tega in četrtega člena te uredbe, tudi med razglašeno veliko ali zelo veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja, kar je podrobneje opisano v 11. členu te uredbe.

Pri uporabi ognja za pripravo hrane v gozdu, na drugem gozdnem zemljišču, kot ga določajo predpisi o gozdovih, na drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem, se upoštevajo predpisi o gozdovih, na zavarovanih območjih pa predpisi, ki urejajo ravnanje na zavarovanih območjih, kot so narodni, regijski, krajinski parki, naravni rezervati, strogi naravni rezervati, naravni spomeniki, ožja in širša zavarovana območja in območja Natura 2000.

K 6. členu

Linjski infrastrukturni objekti in površine neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih ne spadajo v naravno okolje, vendar se med vzdrževanjem in urejanjem površin neposredno ob njih ter med izvajanjem vzdrževalnih in intervencijskih del na teh objektih upoštevajo tudi določbe te uredbe, s čimer se uredba navezuje na določbe 26. člena Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22).

Predlog uredbe zavezuje organizacije, da vzdržujejo in urejajo površine neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih, s katerimi gospodarijo oziroma ki jih upravljajo (košnja trave, obrezovanje grmovja, vej dreves, odstranjevanje suhih dreves in vej, odpadlih suhih vej, delov grmovja in suhe trave). Uporaba kemičnih sredstev za zatiranje ali zaviranje rasti vegetacije, predvsem suhe trave, je na nekaterih območjih prepovedana, zato tretji odstavek tega člena predvsem na teh površinah dovoljuje nadzirano požiganje. Pri tem je treba izvajati ukrepe varstva pred požarom, skladno s to uredbo. Samo izvajanje nadziranega požiganja in izvajanje prej navedenih dejavnosti je odvisno od območja, letnega časa, stanja terena, gostote in rastne faze in vrste vegetacije ter podobnega, od zagotovitve ustreznih gasilnih sredstev, ustrezne opreme za izvajanje ukrepov varstva pred požarom, kot jih za področje železniške infrastrukture določa Pravilnik o ukrepih varstva pred požarom v požarnovarnostnem pasu železniške proge, na tirnih vozilih in na tirnih vozilih z odprtim kuriščem (Uradni list RS, št. 63/13 in 30/18 – ZVZelP-1), ki ne velja več, vendar se do nadomestitve še vedno uporablja. Če je treba, ob tem krajevno pristojne gasilske enote izvajajo požarno stražo, in jo izvajalec zagotovi sam.

K 7. členu

V tem členu je urejeno izvajanje ognjemetov, ki jih v delu naravnega okolja, kot so gozd, drugo gozdno zemljišče in drugo zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem, ni dovoljeno izvajati. Ognjemet je dovoljeno izvajati na drugih površinah, ki spadajo v naravno okolje, na površinah, ki ne spadajo v naravno okolje, in s površin vodnih teles, razen če je mesto izvajanja manj kot 15 metrov oddaljeno od zunanjih krošenj dreves gozda, drugega gozdnega zemljišča in drugega zemljišča, poraslega z gozdnim drevjem. Novost je določilo, da se morajo ognjemeti izstreljevati v nasprotni smeri od gozda, drugega gozdnega zemljišča ali drugega zemljišča, poraslega z gozdnim drevjem.

Ob premočnem vetru ognjemeti ni dovoljeno izvajati oziroma ga je treba prekiniti, v nekaterih primerih pa je treba ob izvajanju ognjemetov zagotoviti požarno stražo.

V povezavi s tem členom je v členu, ki določa globe in njihovo višino, opredeljena tudi globa ob ugotovljenih nepravilnostih pri izvajanju ognjemetov.

Področje izvajanja ognjemetov urejajo tudi predpisi s področja notranjih zadev. Pri izvajanju ognjemetov na zavarovanih območjih se upoštevajo tudi predpisi, ki urejajo ravnanje na

zavarovanih območjih, kot so narodni, regijski, krajinski parki, naravni rezervati, strogi naravni rezervati, naravni spomeniki, ožja in širša zavarovana območja in območja Natura 2000.

K 8. členu

Ker je v predlogu uredbe na novo definirano naravno okolje, so tudi prepovedi usklajene z novo ureditvijo. Povsod v naravnem okolju je prepovedano nenadzirano požigati. V naravnem okolju je prepovedano odmetavati, spuščati ali puščati goreče in druge predmete, ki lahko povzročijo požar. To so vžigalice, tleči ali goreči cigaretni ogorki, goreči lampijončki, ki se spuščajo v ozračje, in podobno. Pri kurjenju v kurišču, kurjenju kresov in pri nadziranem požiganju je prepovedano uporabljati vnetljive, eksplozivne in oksidativne snovi, kot so bencin, nafta, drugi tekoči naftni derivati, utekočinjen naftni plin ipd. Na grobiščih in drugod v naravnem okolju se ne smejo uporabljati in odlagati sveče s plamenom, temveč le elektronske ali solarne sveče.

Lokalne skupnosti lahko na njihovem območju v naravnem okolju določijo dodatne omejitve in prepovedi, ki se nanašajo na kurjenje v kuriščih, nadzirano požiganje in drugo uporabo ognja, vendar so pri tem določene tudi nekatere omejitve.

S posebnima dikcijama v četrtem in petem odstavku so za uporabo ognja za vaje zaščite in reševanja, na organiziranih dogodkih v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, če se zagotavlja požarna straža, ki jo izvaja gasilska enota, ki na tem območju opravlja javno gasilsko službo, za simulacijo požarov in gašenja za izobraževanje in usposabljanje gasilskih enot (npr. gašenje odsluženega prometnega sredstva) ter pri vzdrževanju in urejanju površin neposredno ob linijskih infrastrukturnih objektih odpravljene omejitve glede kurjenja materialov v te namene, ki jih sicer ob upoštevanju predpisov, predvsem s področja varstva okolja in v okviru tega področja odpadkov, ne bi smeli kuriti. Za uporabo ognja za simulacijo požarov in gašenja za izobraževanje in usposabljanje gasilskih enot, za vaje zaščite in reševanja, na organiziranih dogodkih v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami to velja tudi za območja na prostem, ki pa po tej uredbi ne spadajo v naravno okolje.

Pomembna je informacija, da četrti odstavek 10. člena Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22) prepoveduje kurjenje odpadkov na prostem, kamor spada tudi naravno okolje.

Tudi Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE), in sicer na 33. in 34. člen ter tretji odstavek 40.a člena Pravilnika o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.) prav tako določata prepovedi, ki navezujejo na uporabo ognja na področjih, ki jih ureja predlog te uredbe. Iz Zakona o gozdovih je razvidno, da je prepovedano kuriti v gozdu in na drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem, kot so skupine gozdnega drevja na površini do 0,25 hektarja, drevoredi, parki in plantaže gozdnega drevja, razen na urejenem kurišču in za izvajanje dejavnosti za zatiranje prenamnoženih populacij insektov ter bolezni gozdnega drevja, ki lahko ogrozijo gozd. Poleg tega ni dovoljeno uporabljati odprtega ognja v gozdovih na Krasu in v drugih gozdovih, ki so posebej ogroženi zaradi požara. Glede na tretji odstavek 40.a člena Pravilnika v varstvu gozdov pa ni dovoljeno kuriti v kuriščih na območjih gozdnih rezervatov, v varovalnih gozdovih ter gozdovih s prvo stopnjo funkcij varovanja gozdnih zemljišč, ohranjanja biotske raznovrstnosti, zaščitne funkcije, raziskovalne funkcije, funkcije varovanja naravnih vrednot in funkcije varovanja kulturne dediščine.

Upoštevajo se tudi prepovedi kurjenja v kuriščih, nadziranega požiganja oziroma druge uporabe ognja, ki so določene za zavarovana območja, kot so narodni, regijski, krajinski parki, naravni rezervati, strogi naravni rezervati, naravni spomeniki, ožja in širša zavarovana

območja, območja Natura 2000, določena na podlagi zakona, ki ureja ohranjanje narave skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje na teh območjih.

K 9. členu

Ta člen določa požarno ogroženost naravnega okolja. Parametri za določanje požarne ogroženosti so usklajeni z izkušnjami, pridobljenimi z uporabo veljavne uredbe. Bistvenih sprememb glede na veljavno uredbo ni.

K 10. členu

V veljavi ostaja, da lahko veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja razglasita tako uprava kot lokalna skupnost. Naloge iz tretjega odstavka izvaja tisti, ki je razglasil veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja. Pomembno določilo je, da kadar požarno ogroženost naravnega okolja na nekem območju razglasita tako uprava kot lokalna skupnost, vedno velja višja stopnja razglašene požarne ogroženosti naravnega okolja. Dodano je določilo o obveznem preklicu povečane požarne ogroženosti naravnega okolja, ko so za to izpolnjeni pogoji.

K 11. členu

Ko je razglašena povečana požarna ogroženost naravnega okolja, je poleg prepovedi iz 8. člena predloga uredbe v naravnem okolju prepovedano kuriti v kuriščih, kuriti kresove in taborne ognje, izvajati nadzirano požiganje iz 3., 6., 7., 9., 10. in 11. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe, izvajati ognjemete in uporabljati predmete, kot so sveče z odprtim plamenom, bakle različne naprave in podobno, ali variti, brusiti in streljati v nevojaške namene, kar vse lahko povzroči požar, vključno z dejavnostmi, povezanimi z vzdrževalnimi deli na linijskih infrastrukturnih objektih iz 6. člena te uredbe ter izvajanje vojaških usposabljanj in vaj na za to namenjenih območjih.

Med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja je poleg prepovedi iz 8. člena te uredbe in prepovedi, navedenih v zgornjem odstavku, prepovedano tudi nadzirano požiganje iz 1., 2., 4., 5. in 8. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe.

Dovoljene so le dejavnosti, kot so uporaba ognja za pripravo hrane in uporaba ognja oziroma nadzirano požiganje pri gašenju in reševanju ob požarih v naravnem okolju.

Prepovedi, določene v prvem odstavku tega člena, ne veljajo na delih območja, ki je med razglašeno veliko požarno ogroženostjo prekrito s snežno odejo, dodatno pa med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo še prepovedi, določene v drugem odstavku tega člena. Na območjih s snežno odejo je med razglašeno povečano požarno ogroženostjo je pri kurjenju v kuriščih, nadziranem požiganju, uporabi ognja za pripravo hrane in izvajanju ognjemetov treba upoštevati pogoje iz 3. člena te uredbe, drugega odstavka 4. člena te uredbe, 7. člena te uredbe ter prepovedi iz 7. člena ter prvega odstavka 8. člena te uredbe.

Med razglašeno povečano požarno ogroženostjo naravnega okolja je dovoljeno uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev ob ustreznih varnostnih ukrepih, skladno s predpisi s področja varstva pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi in če je zagotovljena požarna straža, ki jo izvaja gasilska enota, ki na območju uničevanja opravlja javno gasilsko službo. Ta določba je pomembna, ker se z njo odpravlja nevarnost najdenih neeksplozivnih ubojnih sredstev, predvsem pa policiji ni treba več dolgotrajno varovati neeksplozivnih ubojnih sredstev, zlasti na mestu najdbe oziroma kadar je neeksplozivno ubojno sredstvo treba odstraniti na kraju najdbe.

Prav tako je med razglašeno povečano požarno ogroženostjo naravnega okolja mogoče na linijskih infrastrukturnih objektih iz prvega odstavka 6. člena te uredbe in na površinah neposredno ob njih izvajati nujna intervencijska dela z uporabo ognja oziroma z izvajanjem dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, vendar le ob zagotovitvi požarne straže, ki jo izvaja gasilska enota, ki na območju izvajanja dejavnosti opravlja javno gasilsko službo.

K 12. členu

Tudi med razglašeno veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja je včasih v naravnem okolju treba izvajati nekatere dejavnosti. Nekatere od njih so določene v predpisih o gozdovih in zdravstvenem varstvu rastlin in v predpisih s področja veterinarstva. Te dejavnosti so nujne zaradi varovanja okolja, ljudi, živali in premoženja. Najpomembnejše je izvajanje dejavnosti za zatiranje prenamnoženih populacij insektov in boleznih gozdnega drevja, ki lahko ogrozijo gozd. V predlogu uredbe je za to predvidena poenostavitev, saj za izvajanje teh dejavnosti ni več treba pridobiti dovoljenja izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, temveč zadošča sklep ali odločba pristojnih organov s področja gozdarstva, zdravstvenega varstva rastlin in veterinarstva.

V nadaljevanju člena je določeno, katere zahteve mora v takih primerih izpolniti izvajalec dejavnosti.

K 13. členu

Ta člen določa, da je med razglašeno povečano požarno ogroženostjo naravnega okolja dovoljeno izvajati nadzirano požiganje, uporabiti predmete in naprave ter izvajati dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, vendar ob dodatnih izpolnjenih pogojih in ob izdanem dovoljenju izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje ali lokalne skupnosti. Gre za tri določene dejavnosti med razglašeno veliko požarno ogroženostjo in sedem dejavnosti med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja.

Nadzirano požiganje pri preprečevanju pozebe je kot izjema v primerjavi z veljavno uredbo dovoljeno ne le v trajnih nasadih, kot jih določajo predpisi o dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč, temveč na vseh kmetijskih zemljiščih in na drugih zemljiščih, ki se uporabljajo za kmetijske namene.

Med izjeme, ki jih ta člen omogoča, spadajo tudi dejavnosti, povezane z nujnimi vzdrževalnimi deli na linijskih infrastrukturnih objektih, na primer brušenje in varjenje železniških tirov, in če so bila za izvedbo teh dejavnosti tehnična sredstva (na primer poseben stroj za brušenje železniških tirnic) že vnaprej načrtovana in najeta.

Vlogi za pridobitev dovoljenja pristojne izpostave uprave je treba priložiti pozitivno mnenje gasilske enote, ki bo izvajala požarno stražo. Izdajatelj dovoljenja med zelo veliko požarno ogroženostjo lahko za izdajo dovoljenja zahteva izpolnjevanje okrepljenih ali še drugih potrebnih ukrepov varstva pred požarom, na primer pri izvajanju načrtovanih mednarodnih vojaških usposabljanj in vaj na območju izvajanja okrepljeno požarno stražo, zagotovljen zrakoplov Slovenske vojske, namenjen za gašenje požara, z vso potrebno opremo in zagotovljeno vodo za gašenje ipd.

V primerjavi z veljavno uredbo dovoljenje za svoje območje lahko izda tudi lokalna skupnost, kar velja, kadar veliko ali zelo veliko požarno ogroženost na svojem območju razglasi samo lokalna skupnost ali če lokalna skupnost na svojem območju razglasi višjo stopnjo požarne ogroženosti naravnega okolja kot uprava.

O poteku nadziranega požiganja oziroma izvedenih dejavnosti iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena, za katere je vlagatelj vloge oziroma izvajalec dobil dovoljenje pristojne

izpostave uprave ali lokalne skupnosti, in o izpolnitvi pogojev oziroma ukrepov iz prvega in četrtega odstavka tega člena vlagatelj vloge oziroma izvajalec izdajatelju dovoljenja v 15 dneh po končani dejavnosti posreduje poročilo, vključno s poročilom pristojne gasilske enote, ki je zagotavljala požarno stražo. Požarno stražo, ne le iz tega člena, temveč tudi iz 3., 4., 7., 11. in 12. člena te uredbe, morajo gasilske enote izvajati skladno s pravili stroke, kar konkretno pomeni predvsem skladno s Pravili gasilske službe (Uradni list RS, št. 52/10 ali z novjšimi) in Priporočilom za izvajanje požarnih straž.

K 14. členu

Izvajanje požarne straže, opredeljene v tem členu, ki jo med razglašeno povečano požarno ogroženostjo naravnega okolja organizirajo lokalne skupnosti, se navezuje na 37. člen Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22). Požarno stražo iz tega člena morajo gasilske enote izvajati skladno s pravili stroke, kar konkretno pomeni predvsem skladno s Pravili gasilske službe (Uradni list RS, št. 52/10 ali z novjšimi) in Priporočilom za izvajanje požarnih straž.

Če Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje razglasi zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja v delu območij izpostav Postojna, Nova Gorica in Koper ter je ta razglašena med 15. junijem in 31. avgustom, se lahko vzpostavi dežurstvo gasilcev v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Republike Slovenije, enota Sežana. Če v tem času uprava razglasi veliko požarno ogroženost naravnega okolja v delu območij izpostav Postojna, Nova Gorica in Koper in ko na teh območjih povečano požarno ogroženost naravnega okolja razglasi lokalna skupnost ali če je povečana požarna ogroženost razglašena tudi na drugih območjih izpostav Nova Gorica, Postojna in Koper, o uvedbi dežurstva odloči uprava v dogovoru z Gasilsko zvezo Slovenije in Zavodom za gasilno in reševalno službo Sežana.

Navedeno pomeni, da se ob razglašeni povečani požarni ogroženosti naravnega okolja dežurstvo gasilcev začne izvajati v skladu z navodili, ki jih pripravi uprava v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije in Zavodom za gasilno in reševalno službo Sežana.

K 15. členu

V tem členu je skladno s 26. členom Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22) urejena obveznost lokalnih skupnosti, ki morajo na svojem območju ob razglašeni povečani požarni ogroženosti naravnega okolja v sodelovanju z gasilci, lastniki oziroma upravljavci zemljišč oziroma površin iz prvega odstavka 2. člena te uredbe, z lovskimi družinami in drugimi organizirati opazovanje naravnega okolja. Člen ureja tudi opazovanje naravnega okolja iz zraka, ki ga izvajajo letalska društva, s katerimi ima uprava že sklenjene pogodbe. Dodana je možnost vključevanja letalskih enot Slovenske vojske in policije. V opazovanje se lahko vključijo tudi zrakoplovi državne enote za gašenje z zrakoplovi. Opazovanje naravnega okolja iz zraka se skladno s predpisi lahko izvaja tudi na druge načine, npr. z avtonomnimi brezpilotnimi letalniki (droni). Po odločitvi Uprave Republike Slovenije iz opazovanje iz zraka lahko izvaja tudi na območjih in v času, ko ni razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost naravnega okolja. Novost v tem členu je formaliziranje opazovanja naravnega okolja z namenskimi sistemi za opazovanje naravnega okolja, kar se v praksi izvaja v nekaterih centrih za obveščanje in v gasilskih enotah širšega pomena v jugozahodnem, požarno bolj ogroženem delu države (npr. sistem Videokras).

Obseg izvajanja požarne straže in opazovanja naravnega okolja se v primerih oziroma ob pogojih, ki so navedeni v tem členu, lahko tudi zmanjša. Za upoštevanje površine požarne

ogroženosti gozdov, ki so pokriti z ustreznim nadzornim sistemom za opazovanje naravnega okolja, kot ga določa ta člen in ki je eden od pogojev, da se lahko obseg dejavnosti izvajanja požarne straže in opazovanja naravnega okolja zmanjša, se uporablja aktualna Karta požarne ogroženosti gozdov Zavoda za gozdove Slovenije, dostopna na http://www.zgs.si/gozdovi_slovenije/o_gozdovih_slovenije/pozarno_ogrozeni_gozdovi/index.html.

Okrepljeno opazovanje naravnega okolja predvsem ob odsekih železniških prog z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo, skladno s predpisi o železniškem prometu, med razglašeno veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo organizira tudi upravljavec železniških prog.

K 16. členu

V tem členu je določena pristojnost nadzora nad izvajanjem vseh določb uredbe. Izvajanje določb predloga te uredbe nadzoruje inšpektorat, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki je tudi prekrškovni organ. Na območju gozdov, drugih gozdnih zemljišč in drugega zemljišča, poraslega z gozdnim drevjem, izvajanje določb uredbe lahko nadzoruje tudi inšpektorat, pristojen za gozdove.

Izvajanje in upoštevanje nekaterih členov predloga te uredbe nadzorujejo tudi drugi organi. V primerjavi z veljavno uredbo se izvajanje nadzora za nekatere vsebine iz predloga uredbe v gozdnem prostoru širi tudi na inšpekcijski organ, pristojen za gozdove, na kmetijskih zemljiščih na inšpekcijsko službo, pristojno za kmetijstvo, na zavarovanih območjih pa tudi na inšpekcijsko službo, pristojno za ohranjanje narave, in na upravljavce teh območij. Cilji te razširitve so temeljitejši nadzor, doseganje višje kulture kurjenja in zmanjšanje števila požarov v naravnem okolju.

Nadzor nad upoštevanjem prepovedi kurjenja odpadkov, skladno s predpisi s področja varstva okolja, izvaja inšpektorat, pristojen za okolje.

Nadzor nad izvajanjem predpisov s področja gozdov, ki se nanašajo na kurjenje v gozdu, na drugem gozdnem zemljišču ter drugem zemljišču, poraslem z gozdnim drevjem, izvaja inšpektorat, pristojen za gozdove, nadzor nad izvajanjem predpisov s področja kmetijstva, ki se nanašajo na uporabo ognja na kmetijskih zemljiščih, pa inšpektorat, pristojen za kmetijstvo.

Nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo ravnanje na zavarovanih območjih skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje na teh območjih, izvaja inšpektorat, pristojen za ohranjanje narave oziroma upravljavci teh območij.

Nadzor nad izvajanjem okrepljenega opazovanja naravnega okolja, predvsem ob odsekih železniških prog z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo, ki ga skladno s predpisi o železniškem prometu, med razglašeno veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo organizira upravljavec železniških prog, izvaja inšpektorat, pristojen za infrastrukturo.

K 17. členu

Določeni so prekrški in globa v višini od 2000 do 10.000 EUR za pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike ali posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost. Prav tako so določene tudi globe od 1000 do 2500 EUR za odgovorno osebo pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek. Določeni so tudi prekrški in globa v višini od 300 do 1000 EUR za fizične osebe.

Določena je globa od 2500 do 12.000 EUR za odgovorno osebo lokalne skupnosti, če med razglašeno veliko ali zelo veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja ne organizira požarne straže ali opazovanja naravnega okolja. Med razglašeno zelo veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja se višina globe poviša na 3000 do 15.000 EUR.

Višine glob so usklajene z globami, kot jih določata Zakon o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22) in Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE).

K 18 členu

Lokalne skupnosti svoje predpise, ki se vsebinsko nanašajo na varstvo pred požarom v naravnem okolju oziroma to uredbo, uskladijo v dveh letih po začetku veljavnosti uredbe. Iz prakse je znano, da lokalne skupnosti svoje pravne akte, ki se nanašajo na področje varstva pred požarom, pogosto navezujejo na pravne akte državne ravni, ki ne urejajo področja varstva pred požarom.

K 19. členu

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 20/14).

K 20. členu

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.